

Aan de Koningin

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

N.M. van der Horst

T 070 370 6665

Registratienummer

272091

Datum 5 juli 2012
Onderwerp Nader rapport inzake het voorstel van wet tot aanvulling van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met een nieuwe titel 2D (regels met betrekking tot pandbeleningen)

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 1 februari 2012, nr. 12.000198 machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 10 april 2012, nr. W03.12.0028/II, bied ik U hierbij aan.

De Afdeling advisering van de Raad van State maakt naar aanleiding van het wetsvoorstel een aantal opmerkingen met betrekking tot de marktregulering en de voorwaarden bij pandbelening, daarnaast heeft de afdeling advisering van de Raad van State enkele redactionele opmerkingen.

1. Consequenties marktregulering

Naar aanleiding van het advies van de Afdeling in de toelichting in te gaan op de mogelijkheid dat als gevolg van de voorgestelde marktregulering de gemeentelijke pandhuizen, die in tegenstelling tot commerciële (particuliere) pandhuizen maatschappelijke taken hebben en daarom ook geen winstoogmerk, bij de voorwaarden die zij hanteren bij pandbeleningen kunnen verschuiven richting de voorwaarden die de commerciële pandhuizen in de toekomst mogen hanteren, wordt het volgende opgemerkt.

Voor een groot deel voldoen de twee gemeentelijke pandhuizen al aan de voorwaarden van het wetsvoorstel. Hun maatschappelijke taak brengt voorts mee dat deze pandhuizen thans meer bescherming aan de pandbeleners bieden dan waartoe zij straks wettelijk zullen zijn verplicht. Noch de consultaties noch het overleg met deze pandhuizen duiden erop dat zij hun voorwaarden op dit punt

aan de nieuwe wet zullen aanpassen. Op dit moment is deze sector immers ook niet gebonden aan de Pandhuiswet 1910. Daarvan is men zich bewust, maar men verkiest om niet te verschuiven in de richting van de voorwaarden die de particuliere pandhuizen hanteren. Uit het feit dat de wet de gemeentelijke pandhuizen vrij laat dit wel te doen, kan niet worden afgeleid dat zij, in weerwil van hun maatschappelijke taak, ervan zullen afzien aan de pandbelener gunstiger voorwaarden te bieden. Daarbij moet worden bedacht dat de gemeentelijke pandhuizen – anders dan de particuliere pandhuizen – geen winstoogmerk hebben.

De omstandigheid dat de twee gemeentelijke pandhuizen gunstiger voorwaarden bieden, neemt niet weg dat het in het belang van de consument is, dat de markt voor particuliere pandhuizen blijft bestaan en dat de consument, net als nu, ook bij particuliere pandhuizen terecht kan, uiteraard mits ook deze pandhuizen zich aan de regels van de nieuwe wet houden.

De memorie van toelichting is onder Algemeen onderdeel 4.1 aangevuld met een passage in voorgaande zin.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Datum
5 juli 2012

2. Voorwaarden bij pandbelening

a. *Rentepercentage*

Naar aanleiding van het advies van de Afdeling om in de memorie van toelichting de keuze voor een (uniform) maximaal rentepercentage nader te onderbouwen en in dit kader nader in te gaan op de mogelijkheid van een gedifferentieerd rentetarief, wordt het volgende opgemerkt.

Er is gekozen voor het instellen van één maximum pandbeleningsvergoeding in de vorm van een maandrente. Dit maximum geldt voor alle categorieën zaken, omdat dit de meest eenvoudige en minst belastende maatregel voor pandhuizen is. Het staat pandhuizen echter vrij om te differentiëren tussen productcategorieën, zolang voor elke categorie het maximum gerespecteerd wordt. Een pandhuis kan bijvoorbeeld voor waardeevaste zaken zoals goud en zilver een lagere vergoeding vragen dan voor gebruiksgoederen zoals elektronica. Ook blijven de gemeentelijke pandhuizen vrij uit hoofde van hun maatschappelijke taak een lagere vergoeding te bedingen dan het wettelijk toegestane maximum.

In een nieuwe zevende alinea van onderdeel 4.4.1 is in voorgaande zin gevolg gegeven aan het advies van de Afdeling.

b. *Beleentermijn*

Naar aanleiding van het advies van de Afdeling de voorgestelde minimale beleentermijn van twee maanden dragend te motiveren vanuit het doel van de bescherming van de pandbelener en het voorstel zonnig aan te passen, wordt het volgende opgemerkt.

Met name gebruiksgoederen kennen een snelle waardedaling. Indien de minimum beleentermijn langer dan twee maanden is, zullen pandhuizen minder snel geneigd zijn om niet-waardeevaste zaken te accepteren. Dit is niet in het belang van pandbeleners. Uit het onderzoek van Research voor Beleid en IOO (Pandhuizen in Nederland, Onderzoek naar markt en maximale vergoeding voor belening) komt naar voren dat het merendeel van de pandbeleners binnen deze termijn in staat is zijn zaak terug te halen (p. 30 jo p. 11). Het staat pandhuizen vrij om pandbeleners een langere beleentermijn aan te bieden, hetzij uit hoofde van hun maatschappelijke taak, zoals de gemeentelijke pandhuizen, hetzij ten einde met betrekking tot op dit aspect te concurreren met andere pandhuizen.

Nadere overweging heeft dan ook niet tot aanpassing van het voorstel geleid, maar wel is in de memorie van toelichting in onderdeel 4.3 de eerste alinea aangevuld in voorgaande zin, zodat het voorstel beter wordt onderbouwd en ook uitkomt waarom aanpassing niet nodig is geacht.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Datum
5 juli 2012

c. Winst uit verkoop

Nadere overweging naar aanleiding van het advies van de Afdeling om in het voorstel de verplichting om de winst uit verkoop aan de pandbelener uit te keren heeft er niet toe geleid om in het wetsvoorstel die verplichting op te nemen. Dit punt blijft dus overgelaten aan de contractsvrijheid.

Naar aanleiding van de door de Afdeling geschetste neveneffecten van het ontbreken van regels met betrekking tot de winst op verkoop wordt opgemerkt, dat er geen risico bestaat dat pandhuizen lagere beleensommen aan de pandbelener zullen uitkeren om zodoende meer winst uit verkoop te kunnen realiseren. Ten eerste betekent een lagere beleensom in de praktijk dat de pandbelener eerder in staat is het bedrag terug te betalen en zijn zaak dus op te halen. In dat geval kan het pandhuis geen winst uit verkoop realiseren. Ten tweede weet een pandhuis niet van te voren of een pandbelener zijn zaak wel of niet zal komen ophalen. Gelet daarop heeft het pandhuis baat bij het geven van een hoge beleensom; de pandbeleningsvergoeding uitgedrukt in een percentage wordt dan immers over een hoger bedrag berekend.

Het slot van onderdeel 4.4.2 van de memorie van toelichting is in overeenstemming met het voorgaande aangepast.

d. Maand(rente)

Met de Afdeling wordt ingestemd dat het begrip maand(rente) nadere uitwerking behoeft. In artikel 131 is daarom onder d alsnog een definitie van "maand" toegevoegd.

In de memorie van toelichting bij artikel 131 wordt aangegeven dat dit van belang is zowel voor de beleentermijn als voor de rentebepaling.

3. De redactionele kanttekeningen zijn overgenomen.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt de memorie van toelichting onder Algemeen onderdeel 3.1 aan te passen aan een nagekomen opmerking van de Afdeling doordat daarin tot uitdrukking wordt gebracht dat de Pandhuiswet van 1910 in zoverre nog enige praktische betekenis heeft dat de gemeentelijke pandhuizen enkele bepalingen daarvan nog vrijwillig toepassen.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting mede namens de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten